

Sygn. akt IV P 804/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2018 r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
we W.**

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Martyna Daniłowicz

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa: **M. H.**

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z **siedzibą we W.**

o wynagrodzenie za pracę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. na rzecz powoda M. H. kwotę 41 755,67 zł (słownie: czterdzieści jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami, z tym że od kwot:

- 2049,90 zł od dnia 11 września 2009 r. do dnia zapłaty,
- 4222,60 zł od dnia 11 października 2009 r. do dnia zapłaty,
- 7000,95 zł od dnia 11 listopada 2009 r. do dnia zapłaty,
- 6421,81 zł od dnia 11 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty,
- 3286,56 zł od dnia 11 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 8123,20 zł od dnia 11 lutego 2010 r. do dnia zapłaty,
- 994,20 zł od dnia 11 marca 2010 r. do dnia zapłaty,
- 7724,40 zł od dnia 11 kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 1932,05 zł od dnia 11 maja 2010 r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. na rzecz powoda M. H. kwotę 4627,28 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. Sądu) kwotę 2087,78 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy,

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 7728,20 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 8 sierpnia 2012 r. (data prezentaty biura podawczego k. 2) powód M. H. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., kwoty 46.685, 51 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 18 sierpnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. wraz z ustawowymi odsetkami co do kwoty:

- 2.049, 90 zł od dnia 11 września 2009 r. do dnia zapłaty,
- 4.222,60 zł od dnia 11 października 2009 r. do dnia zapłaty,
- 7.000, 95 zł od dnia 11 listopada 2009 r. do dnia zapłaty,
- 6.421, 81 zł od dnia 11 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty,
- 8.216, 40 zł od dnia 11 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 8.123, 20 zł od dnia 11 lutego 2010 r. do dnia zapłaty,
- 994, 20 zł od dnia 11 marca 2010 r. do dnia zapłaty,
- 7.724, 40 zł od dnia kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 1.932, 05 zł od dnia 11 maja 2010 r. do dnia zapłaty,

a nadto, zasądzenia na jego rzecz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z załączonym spisem kosztów.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że w dniu 20 sierpnia 2009 r. J. R. (1) Prezes Zarządu a jednocześnie jedyny udziałowiec pozwanej spółki, zawarł z nim umowę o pracę na okres próbny (bez wskazania czasu trwania umowy), zaś przedmiotem umowy było wykonywanie przez niego czynności budowlanych w obrębie państw Unii Europejskiej. Wynagrodzenie zostało określone godzinowo na 9,75 euro brutto, natomiast umowa została sporządzona w języku niemieckim, jednakże za prawo właściwe do rozwiązywania wynikłych w niej sporów wskazano prawo polskie. Powód podał, że następnie w dniu 10 września 2009 r. strony podpisały kolejną umowę o pracę, w języku polskim. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 10 września 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. Na podstawie tejże umowy, miał wykonywać pracę na stanowisku montera systemu GK w pełnym wymiarze czasu pracy, w kraju i za granicą i uzyskiwać z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1.276,00 zł brutto płacy zasadniczej. Następnie, w dniu 1 stycznia 2010 r. strony zawarły kolejną umowę (w języku niemieckim), która przewidywała zatrudnienie powoda na okres próbny, mimo braku zmiany stanowiska pracy, stawki godzinowej itp. Umowa została oparta na tym samym wzorcu, co umowa z dnia 20 sierpnia 2009 r. Powód wskazał, że zarówno umowy sporządzone w języku niemieckim, jak i polskim odwoływały się w swej treści do załącznika zawierającego informację o warunkach zatrudnienia, premiach i dodatkach, a także odzieży ochronnej, i narzędziach, których powód jednak nie otrzymał.

Argumentując dalej powód wyjaśnił, że strona pozwana, jako miejsce jego pracy wskazała państwo Luksemburg, w którym ogniskowała się działalność firmy. W dniu 20 sierpnia 2009 r. powód stawiał się do pracy u pozwanego, wraz z innymi zatrudnionymi osobami, gdzie otrzymał konkretne zlecenie na wykonywanie prac budowlanych w supermarketach, bankach itd. Powód zarzucił, że tak jak pozostali pracownicy, musiał do pracy wykorzystywać własne samochody i narzędzia, ponadto pracodawca nie zapewnił opieki medycznej. Wskazał, że po kilku tygodniach hotel pracowniczy, w którym pozwany pracodawca umieścił pracowników, zwrócił się do nich o uiszczenie opłat za zakwaterowanie, mimo że ponoszenie tych kosztów miało należeć do jego obowiązków. W marcu 2011 r. część pracowników zwróciła się do ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Luksemburgu z prośbą o pomoc w

wyegzekwowaniu należnych świadczeń. Powód zwrócił uwagę, że także na stronach internetowych można znaleźć ostrzeżenia byłych pracowników przed podejmowaniem współpracy z pozwanym.

Kolejno powód wyjaśnił, że od początku pobytu w Luksemburgu pozwany nie respektował zasad dotyczących ośmiogodzinnego dnia pracy i zobowiązywał do wykonywania dodatkowych zadań poza jej godzinami, a także w dni wolne, pomimo obowiązującego zakazu pracy w niedzielę i święta. Podał, że szacuje, że średnio przepracował miesięcznie około 235 godzin, z czego wynika, że ilość wypracowanych nadgodzin sięgała 60 – 70 godzin każdego miesiąca. Wyjaśnił, że pracując około 235 godzin w miesiącu i przyjmując stawkę godzinową z zawartych umów, powinien był miesięcznie otrzymywać wynagrodzenie w wysokości około 2.305,00 euro, co po odliczeniu ciężarów publicznoprawnych wynosi około 2.000,00 euro. Powód zarzucił, że pracodawca od początku nie wypłacał mu całej należnej pensji, a kwoty w graniach 200 – 300 euro, zaś z czasem drobne sumy – rzędu 20 euro, z których mógł pokryć jedynie koszty własnego utrzymania w miejscu pracy. Wynagrodzenie otrzymywał do rąk własnych, w grudniu 2009 r., styczniu i marcu 2010 r., pozwany nie wypłacił na jego rzecz żadnych kwot. Powód – licząc na uregulowanie zaległych wypłat – świadczył pracę na rzecz pozwanego pracodawcy do dnia 15 kwietnia 2010 r., po czym odmówił podpisania kolejnych umów i dalszego świadczenia pracy.

Powód zarzucił, że pomimo pozostawania w stosunku pracy, zarówno w czasie trwania umów, jak i po ich zakończeniu, nie otrzymał jakiegokolwiek dokumentacji dotyczącej jego zatrudnienia.

Zarządzeniem z dnia 15 lipca 2013 r. (k. 85) Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 144 k.p.c., ustanowił kuratora dla strony pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W..

W odpowiedzi na pozew kurator wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W toku postępowania, stanowiska stron nie uległy dalszej zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Strona pozwana (...) Sp. z o.o. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 9 sierpnia 2007 r. Jako jedyny Wspólnik i Prezes Zarządu został ujawniony J. R. (1).

Spółka prowadziła działalność z zakresu budownictwa – w przeważającym zakresie wykończenia wewnątrz budynków.

Funkcję Prokurenta w spółce pełniła W. W..

Dowód: - odpis KRS strony pozwanej, k. 52 – 54,

- zeznania świadka W. W., k. 278, zeznania uzupełniające, k. 600,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601

Powód M. H. został zatrudniony w spółce (...) Sp. z o.o. w dniu 20 sierpnia 2009 r. na podstawie umowy o pracę na okres próbny, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 9,75 euro (brutto). Do zakresu obowiązków powoda, na podstawie zawartej umowy o pracę należało montowanie płyt kartonowo – gipsowych.

Umowa została sporządzona w języku niemieckim.

W dniu 10 września 2009 r. strony zawarły kolejną umowę o pracę, na czas określony od dnia 10 września 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. Na podstawie tejże umowy, M. H. został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku montera systemu GK, za wynagrodzeniem 1.276,00 zł. Jako miejsce wykonywania pracy, strony wskazały teren całego kraju i za granicą.

Umowa została sporządzona w języku polskim.

Z akt sprawy wynika, że w dniu 10 września 2009 r. powód zapoznał się z informacją zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., co potwierdził własnoręcznym podpisem. Jednocześnie w tym samym dniu przeszedł szkolenie wstępne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W dniu 1 stycznia 2010 r. strony zawarły kolejną umowę o pracę, na okres próbny, na podstawie, której powód został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, na dotychczasowym stanowisku monter systemu GK. Strony przyjęły wynagrodzenie 9,75 euro za godzinę (brutto). Dokument został sporządzony w języku niemieckim, zaś podpis pod umową złożyła prokurent spółki (...).

W dniu podjęcia zatrudnienia u strony pozwanej, powód otrzymał informację, że pracodawca opłaca koszty zakwaterowania oraz koszty dojazdu do Luksemburgu. Ponadto, zapewnia odzież roboczą i narzędzia dla pracowników.

Na polecenie pracodawcy, powód założył konto walutowe, na które miał otrzymywać wynagrodzenie za wykonaną pracę.

Dowód: - umowa o pracę z dnia 20 sierpnia 2009 r. wraz z wierzytelnym tłumaczeniem z języka niemieckiego, k. 16 – 21,

- umowa o pracę na czas określony z dnia 10 września 2009 r., k. 22,

- umowa o pracę na okres próbny z dnia 1 stycznia 2010 r., k. 23,

- informacja o warunkach zatrudnienia, k. 142, oraz w załączeniu w „E. dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w załączeniu w „dokumentach zgłoszeniowych i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- zeznania świadka I. H., k. 125,

- zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka M. K., k. 125,

- uzupełniające zeznania świadka W. W., k. 600,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 637

Powód nie władał językiem niemieckim, w sierpniu 2009 r. po raz pierwszy wyjechał do pracy zagranicę.

Dowód: - przesłuchanie powoda, k. 300, 637

Po podjęciu zatrudnienia powód nie otrzymał odzieży roboczej, dlatego pracował we własnym ubraniu. Pracodawca zapewniał wyłącznie narzędzia potrzebne do pracy. Nadto, po kilku tygodniach pracy w Luksemburgu, okazało się, że pracownicy, w tym powód, muszą samodzielnie opłacać koszty zakwaterowania. Właściciel hotelu pracowniczego, w którym zostali umieszczeni, zwrócił się o uiszczenie opłat za zakwaterowanie, wskazując, że w przeciwnym razie wyrzuci pracowników.

Także paliwo, które dostarczał pracodawca, było bardzo złej jakości, dlatego, ostatecznie koszty podróży do kraju i zagranicę, pracownicy opłacali z własnych środków.

Powód, w rozmowach z żoną I. H., informował, że warunki zatrudnienia odbiegają od tych, które strony przyjęły zawierając umowę o pracę.

Dowód: - zeznania świadka I. H., k. 125,

- zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka M. K., k. 125,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 637

Powód wykonywał pracę na terenie Luksemburga, w miejscowości U.. W ramach powierzonych obowiązków zajmował się montażem płyt regipsowych. Średnio, co trzy miesiące pracownicy, w tym M. H., zmieniali teren budowy. Powód wykonywał pracę od 7.00. do 18.00 – 19.00, przy czym zdarzało się, że pracował do późna w nocy, a także w niedziele i święta. Na takich samych zasadach pracowali wszyscy pracownicy zatrudnieni przez stronę pozwaną.

Pracodawca nie prowadził ewidencji czasu pracy. Godziny pracy pracownicy zapisywali na pojedynczych kartach papieru, natomiast nie przedstawiali ich pracodawcy do zaakceptowania.

Prezes Zarządu pozwanej spółki, J. R. (1), w spornym okresie mieszkał na terenie Luksemburga, dlatego codziennie pojawiał się na budowie, na której pracował powód i nadzorował pracę podległych pracowników.

Dowód: - zeznania świadka I. H., k. 125,

- zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka M. K., k. 125,

- uzupełniające zeznania świadka W. W., k. 600,

- uzupełniające przesłuchanie powoda, k. 300, 427

Wynagrodzenie powoda, na podstawie umowy o pracę z dnia 1 stycznia 2010 r. zostało ustalone na poziomie 9,75 euro.

Pracodawca nie wypłacał powodowi pełnego wynagrodzenia za pracę. W trakcie zatrudnienia u strony pozwanej, powód otrzymał następujące kwoty:

- w sierpniu 2009 r. – 300,00 euro,

- we wrześniu 2009 r. – 1.000,00 euro,

- w październiku 2009 r. – 350,00 euro,

- w listopadzie 2009 r. – 450,00 euro,

- w lutym 2010 r. – 1.750,00 euro,

- w kwietniu 2010 r. – 500 euro.

W grudniu 2009 r. i styczniu 2010 r. powód w ogóle nie otrzymał wynagrodzenia za pracę. Pieniądze, które otrzymał dotychczas starczały wyłącznie na „przeżycie”. Powód nie miał środków pieniężnych, aby pomóc rodzinie, którą zostawił w Polsce.

Wynagrodzenie nie było płacone za pokwitowaniem, ani na konto bankowe (walutowe) powoda, które powód posiadał. Odbywało się to zazwyczaj w ten sposób, że J. R. (1) przyjeżdżał na budowę i wypłacał pieniądze do rąk własnych powoda i innych zatrudnionych tam osób. Pozwany pracodawca nie wypłacał wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, niedziele i święta.

Także pozostali pracownicy skarżyli się, że J. R. (1) nie wypłaca im pełnego wynagrodzenia za pracę, a kwoty rzędu 200,00 – 300,00 euro. We wrześniu 2009 r. Prezes Zarządu wypłacił pracownikom po 1.000,00 euro, ponieważ zagrozili, że jeżeli nie otrzymają pełnego wynagrodzenia wrócą do Polski.

W kolejnych miesiącach, miały miejsce sytuacje, że pracownicy nie mieli pieniędzy na powrót do kraju. Koszty podróży opłacała wówczas Ambasada Polska w Luksemburgu.

Powód, tak jak pozostali pracownicy, nie korzystał z urlopu wypoczynkowego, zazwyczaj zdarzały się 1 – 2 dniowe przestoje w pracy. Do Polski powód przyjeżdżał raz w miesiącu – na weekend, przy czym standardem w innych firmach funkcjonujących na podobnych zasadach jak pozwana, było, że pracownicy wracali do kraju po 10 dniach pracy.

Dowód: - zeznania świadka I. H., k. 125,

- zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka M. K., k. 125,

- uzupełniające zeznania świadka W. W., k. 600,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

- przesłuchanie i uzupełniające przesłuchanie powoda, k. 300, 427

Sprawami kadrowo – płacowymi pozwanej spółki, w okresie od września 2009 r. do grudnia 2012 r. zajmowało się Biuro (...) LTD Sp. z o.o. z siedzibą w R.. Sprawami płacowymi, czyli ewidencją faktur, sporządzaniem raportów kasowych i wyciągów bankowych zajmowała się K. S.. Sprawy kadrowe prowadziła S. L., i to ona bezpośrednio kontaktowała się z Prezesem Zarządu J. R. (1). S. L. prowadziła dokumentację pracowniczą, zgłaszała pracowników do ubezpieczeń społecznych, sporządzała umowy i naliczała należne wynagrodzenie za pracę. Kobieta wypełniała tylko dokumenty, zaś wypłatą należności zajmował się osobiście J. R. (1).

Dowód: - dokumentacja w załączeniu - segregator,

- zeznania świadka S. L., k. 144,

- zeznania świadka K. S., k. 264,

- uzupełniające zeznania świadka W. W., k. 600,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

Umowy o pracę zawierane z pracownikami w języku polskim, służyły wyłącznie rozliczeniom z organami publicznymi w Polsce, tj. z Urzędem Skarbowym i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Na podstawie ww. umów, pracownicy biura księgowego tworzyli listy płac pracowników i odprowadzali składki na ubezpieczenia społeczne pracowników, podatek dochodowy i zaliczki na ten podatek.

Z „rocznej karty wynagrodzeń pracownika za 2009 rok” wynika, że w październiku wynagrodzenie powoda wynosiło 870,00 zł, zaś w okresie od listopada do grudnia 2009 r. 1.276,00 zł.

Z „rocznej karty wynagrodzeń pracownika za 2010 rok” wynika, że wynagrodzenie powoda za styczeń 2010 r. wynosiło 1.276,00 zł, zaś za luty 2010 r. 1.317,00 zł.

W rzeczywistości, wynagrodzenie powoda składało się z wynagrodzenia zasadniczego i premii, łącznie około 2.350,00 euro brutto – 2.000,00 euro netto.

Dowód: - roczne karty wynagrodzeń, listy płac, imienne raporty miesięczne, w załączeniu w „dokumentach E. od września 2010 r. do 2012 r.”,

- zeznania świadka S. L., k. 144,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 427

W związku z tym, że pozwany nie wypłacał należnego wynagrodzenia za pracę, powód zaczął poszukiwać zatrudnienia u innego pracodawcy w Luksemburgu.

Powód świadczył pracę na rzecz strony pozwanej do połowy kwietnia 2010 r.

Dowód: - przesłuchanie powoda, k. 300, 427

W „dokumentach zgłoszeniowych i wyrejestrowania 2009 – 2010” znajduje się oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron, które nie zawiera podpisu żadnej ze stron stosunku pracy (zarówno pracodawcy jak i M. H.).

Na podstawie tego dokumentu, na polecenie J. R. (1), w dniu 11 marca 2010 r. S. L. wyrejestrowała powoda z ubezpieczeń społecznych (od dnia 1 lutego 2010 r.).

Jednocześnie S. L. otrzymała od Prezesa Zarządu informację, że powód wykorzystał w całości przysługujący mu urlop wypoczynkowy.

Powód nie składał oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy. Na rzecz strony pozwanej, pracował do połowy kwietnia 2010 r.

Powód nie otrzymał ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i zaległego wynagrodzenia za pracę. Pracodawca przekazał mu jedynie dokumenty PIT – 11.

Dowód: - (...), w załączeniu w „E. dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę na mocy porozumienia stron, w załączeniu w „E. dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- PIT – 11, k. 32 – 35,

- zeznania świadka I. H., k. 125,

- zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka S. L., k. 144,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 427

W okresie od dnia 10 września 2009 r. do dnia 31 stycznia 2010 r. powód podlegał ubezpieczeniom społecznym.

Płatnik składek zalegał z terminowym opłacaniem składek.

Podstawa wymiaru składek w 2009 r. wynosiła 3.422,00 zł, zaś w 2010 r. 2.593, 00 zł.

Dowód: - (...), w załączeniu w „E. dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- pismo z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 września 2012 r., k. 131,

W dniu 5 marca 2011 r. pracownicy pozwanej spółki: R. R., A. G. (1), A. G. (2), M. B., P. L., Ł. R., B. C., A. B. oraz M. G., zwrócili się do Ambasady Polskiej w Luksemburgu, z próbą o pomoc w wyegzekwowaniu należnych świadczeń od pracodawcy.

Dowód: - protokół z dnia 5 marca 2011 r., k. 27 – 28,

- zeznania świadka I. H., k. 125

W dniu 16 listopada 2010 r. strona pozwana sporządziła świadectwo pracy powoda, w którym wskazała, że M. H. był pracownikiem spółki w okresie od dnia 10 września 2009 r. do dnia 31 stycznia 2010 r., zaś stosunek pracy między stronami ustał na mocy porozumienia stron.

Powód nie otrzymał świadectwa pracy.

Dowód: - świadectwo pracy z dnia 16 listopada 2010 r., w załączeniu w „E. dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowania 2009 – 2010”,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 427

Pismem z dnia 1 sierpnia 2012 r. powód zwrócił się do pozwanej spółki o wydanie świadectwa pracy, w związku z rozwiązaniem w dniu 31 marca 2010 r. umowy o pracę.

Strona pozwana nie uczyla zadość żądaniu powoda.

Dowód: - pismo z dnia 1 sierpnia 2012 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 173 - 174

W dniu 13 sierpnia 2012 r., powód złożył skargę do Państwowej Inspekcji Pracy – Okręgowego Inspektoratu Pracy we W..

W dniu 17 października 2012 r. skargę na niewydanie świadectwa pracy złożył A. Z..

Pismem z dnia 8 listopada 2012 r. PIP poinformowała powoda, że rozpatrzenie skargi nastąpi w nowym terminie – z uwagi na utrudniony kontakt z pracodawcą. W tym samym dniu nastąpiło przesłuchanie świadka A. Z..

Pismem z dnia 14 stycznia 2013 r. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy we W., na podstawie art. 304 § 2 k.p.k., złożyła do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Śródmieścia we W., zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego z art. 218 § 1a, art. 219 i art. 221 k.k., polegającego na uporczywym naruszaniu uprawnień pracowniczych - niewypłaceniu wynagrodzenia za pracę, niewydaniu świadectwa pracy, nie zgłoszeniu wymaganych danych pracowników mających wpływ na prawo do świadczeniu oraz nie sporządzeniu wymaganej dokumentacji związanej z wypadkiem przy pracy w firmie (...) Sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) W., w której funkcję Prezesa Zarządu pełni J. R..

Dowód: - pismo do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 14 stycznia 2013 r., k. 136,

- pismo Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 8 listopada 2012 r., k. 177,

- dokumentacja dotycząca postępowania przed Państwową Inspekcją Pracy, k. 181 – 188,

- pismo z dnia 13 sierpnia 2012 r., k. 175 - 176

W dniu 28 kwietnia 2014 r. pracownicy Biura (...) LTD z siedzibą w R. przekazali dokumentację płacowo – kadrową firmy (...) Sp. z o.o., za lata 2009 – 2012 Prezesowi Zarządu spółki. Od tego czasu, J. R. (1) przechowywał dokumentację firmy w miejscu zamieszkania W. W. (w garażu).

Dowód: - pismo z dnia 27 sierpnia 2014 r., w załączeniu – fioletowy segregator,

- zeznania świadka S. L., k. 144

- zeznania świadka W. W., k. 600,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601

Na stronach internetowych znajdują się artykuły i komentarze, w których byli pracownicy ostrzegają przed zatrudnieniem w pozwanej spółce. Z informacji zawartych na tych stronach wynika, że pracodawca nie wypłaca pracownikom należnego wynagrodzenia za pracę. Z kolei J. R. (1) nazywany jest „oszustem”.

Dowód: - wydruk ze strony internetowej, k. 28 – 31, 67 – 69,

- uzupełniające zeznania świadka W. W., k. 600,

Powód w dalszym ciągu pracuje na terenie Luksemburga. Począwszy od dnia 15 kwietnia 2010 r. rozpoczął zatrudnienie u innego pracodawcy, a wraz z nim A. Z. oraz M. K..

W dniu 16 kwietnia 2010 r. powód zdał narzędzia byłemu pracodawcy.

Dowód: - zeznania świadka A. Z., k. 125,

- zeznania świadka M. K., k. 125,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

- przesłuchanie powoda, k. 300, 427

W połowie 2017 r., J. R. (1) zbył udziały w spółce (...) Sp. z o.o. we W..

Dowód: - przesłuchanie świadka J. R. (1), k. 601

W zamian za nieuregulowane wynagrodzenie za pracę, pod koniec 2009 r., J. R. (1) przekazał powodowi, A. Z., M. K. oraz A. M. 3 samochody osobowe. Kwota uzyskana ze sprzedaży ww. pojazdów miała pokryć zaległe wynagrodzenie za pracę dla pracowników.

Strony nie spisały żadnego dokumentu na ww. okoliczność, w szczególności umowy sprzedaży. J. R. (1) przekazał pracownikom pełnomocnictwo do sprzedaży samochodów i dokumentację dotyczącą pojazdów.

W grudniu 2009 r. pracownicy sprzedali tylko jeden samochód. Każdy z nich otrzymał kwotę 1.200,00 euro. Pozostałych dwóch pojazdów pracownicy nie sprzedali, ponieważ jeden z nich miał pękniętą skrzynię biegów i nie nadawał się do jazdy, zaś do drugiego brakowało dowodu rejestracyjnego.

Dowód: - zeznania świadka M. K., k. 125,

- zeznania świadka J. R. (1), k. 601,

- uzupełniające przesłuchanie powoda, k. 637

Na rozprawie w dniu 7 maja 2018 r. powód przyznał, że nie odliczył kwoty 1.200,00 euro uzyskanej ze sprzedaży samochodu od dochodzonego niniejszym pozwem roszczenia.

Bezsporne

Sąd zważył, co następuje

Powództwo, jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów wymienionych w treści uzasadnienia, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności, jak i wiarygodności zawartych w nich oświadczeń, nie budziły również uzasadnionych wątpliwości ze strony Sądu.

Dokonując rekonstrukcji stanu faktycznego, Sąd oparł się również na zeznaniach świadków: I. H., A. Z., M. K., W. W., S. L., K. S., J. R. (1), oraz na dowodzie z przesłuchania powoda.

Jako wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków A. Z. oraz M. K., którzy potwierdzili, że pozwany pracodawca nie wypłacał pracownikom, pełnego wynagrodzenia za pracę. Przyznali, że za wyjątkiem kwoty 1.000, 00 euro za wrzesień 2009 r., otrzymywali kwoty po około 300, 500 euro. Niewątpliwie, świadkowie potwierdzili, jakie warunki zatrudnienia obowiązywały u strony pozwanej, w tym m.in. fakt, że pomimo licznych deklaracji ze strony pracodawcy, pracownicy samodzielnie opłacali koszty noclegu w Luksemburgu i koszty dojazdu do kraju jak i zagranicę. Nie uszło uwadze Sądu, że świadkowie z uwagi na fakt niewypłacania umówionego wynagrodzenia, podobnie jak powód, z dniem 15 kwietnia 2010 r. podjęli zatrudnienie u nowego pracodawcy.

Okoliczność niewypłacania wynagrodzenia w pełnej wysokości, potwierdziły w złożonych zeznaniach W. W. oraz I. H.. Sąd uwzględnił fakt, że w spornym okresie, W. W. pełniła funkcję prokurenta pozwanej spółki, zaś prywatnie pozostawała w nieformalnym związku z J. R. (1). W złożonych zeznaniach przyznała, że strona pozwana wypłacała swoim pracownikom wynagrodzenie w częściach – nigdy w pełnej wysokości, i co istotne – zawsze z opóźnieniem.

Wprawdzie I. H., jako osoba bliska dla powoda, mogła być w podobnym stopniu jak powód zainteresowana korzystnym rozstrzygnięciem niniejszej sprawy, niemniej jednak Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić jej wiarygodności, tym bardziej, że złożone przez nią zeznania pozostawały spójne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania.

Zeznania przesłuchanych w toku postępowania świadków K. S. i S. L. niewiele wniosły do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem świadkowie nie mieli wiedzy na temat wysokości faktycznie wypłacanego wynagrodzenia powodowi. Świadek K. S. wskazywała, że kwestią wynagrodzeń zajmowała się S. L., z kolei S. L. wyjaśniła, że do zakresu jej obowiązków należało wyłącznie wypełnianie dokumentacji pracowniczej, zaś wynagrodzenia dla pracowników wypłacał osobiście J. R. (1). Świadek przyznała przy tym, że na podstawie umowy o pracę, na której widniała stawka minimalnego wynagrodzenia za pracę powoda, prowadziła listy płac, odprowadzała składki na ubezpieczenia społeczne i zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Przechodząc do oceny zeznań świadka J. R. (1), wskazać należy, że Sąd obdarzył je walorem wiarygodności wyłącznie w zakresie, w jakim pozostawały kompatybilne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. J. R. (1) przyznał wprawdzie, że na wynagrodzenie powoda składało się wynagrodzenie zasadnicze wraz z premią, łącznie około 2.350,00 euro brutto – 2.000,00 euro netto, jednak twierdził, że pozostała do zapłaty kwota stanowiła równowartość 2.000,00 euro. W zamian za zapłatę pieniężną, powód wraz z innymi pracownikami, otrzymali do sprzedaży trzy samochody osobowe. Kwota uzyskana ze sprzedaży, miała pokryć zaległe zobowiązanie. O ile, powód, w złożonych zeznaniach przyznał, że w grudniu 2009 r. ze sprzedaży samochodu należącego do pracodawcy otrzymał 1.200,00 euro, o tyle pozostała argumentacja J. R. (1) nie znalazła potwierdzenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Zeznania powoda Sąd obdarzył w całości walorem wiarygodności, albowiem były rzeczowe, czytelne, a do tego spójne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. Z uwagi na powyższe okoliczności, Sąd uznał za prawdziwe twierdzenia powoda, że nie otrzymał wszystkich należnych kwot z tytułu wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Podstawa prawna roszczenia powoda została zawarta w art. 22 § 1 k.p., zgodnie z którym, pracodawca zatrudnia pracownika za wynagrodzeniem oraz w art. 80 k.p., który statuuje, że wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Obowiązek terminowego i prawidłowego wypłacania wynagrodzenia wynika z art. 94 pkt. 5 k.p., regulującego podstawowe obowiązki pracodawcy względem pracownika.

Wynagrodzenie za pracę jest świadczeniem podlegającym szczególnej ochronie, unormowanej m.in. w art. 84 - 91 k.p. Z tych przepisów wynika w sposób czytelny i nie budzący żadnych wątpliwości, że wszelkie potrącenia z wynagrodzenia, bądź też odmowa wypłaty wynagrodzenia w całości lub w części, mogą nastąpić tylko w przypadkach ściśle określonych ustawą. Co do samej zasady pracodawca nie może samowolnie odmówić wypłaty wynagrodzenia w przypadkach innych, niż wynikające wprost z ustawy – nawet gdyby pracownik się na to godził, np. zrzekając się wynagrodzenia (por. art. 84 k.p.).

Zgodnie z art. 13 k.p., pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę. Warunki realizacji tego prawa określają przepisy prawa pracy oraz polityka państwa w dziedzinie płac, w szczególności poprzez ustalanie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Pojęcie "godziwe wynagrodzenie" jest pojęciem niedookreślonym, a jedyną jednoznaczną, lecz niewyczerpującą wskazówką dla jego interpretacji jest to, iż nie może być ono niższe niż ustalone minimalne wynagrodzenie za pracę. W konstruowaniu definicji godziwego wynagrodzenia uwzględnić należy ponadto rodzaj, ilość i nakład pracy (ekwiwalentność wynagrodzenia za pracę, por. art. 78 § 1), konieczność zapewnienia pracownikowi i jego rodzinie godziwego poziomu życia (por. art. 4 ust. 1 Europejskiej Karty Społecznej z 18 października 1961 r., nieratyfikowany jednak przez Rzeczpospolitą Polską), a także ogólną kondycję gospodarczą państwa czy też regionu (im bogatsze państwo czy też region, tym wyższy jest oczekiwany poziom życia, który może zostać uznany za godziwy).

W rozpoznawanej sprawie, na stronie pozwanej zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. spoczywał obowiązek udowodnienia wypłaty wynagrodzenia powodowi w pełnej wysokości. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, z dnia 18 stycznia 2012 r., jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (sygn. akt I ACa 1320/11, opubl. LEX nr 1108777).

Rozważania w sprawie należy rozpocząć od wskazania, że jak wynika z zebranego materiału dowodowego, strony zawarły trzy umowy o pracę, pierwszą na okres próbny (bez określenia czasu trwania umowy), kolejną na czas określony od dnia 10 września 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r., i ostatnią, w dniu 1 stycznia 2010 r., ponownie na okres próbny na warunkach pierwszej umowy o pracę, zawartej w dniu 20 sierpnia 2009 r. Strony ustaliły wynagrodzenie powoda na poziomie 9.75 euro za godzinę pracy.

W sprawie nie budziło wątpliwości, że strona pozwana za sporny okres dokonywała opłaty na ubezpieczenia społeczne powoda, naliczała podatek dochodowy i odprowadzała zaliczki na ten podatek, niemniej jednak, jako podstawę składek przyjęto wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w umowie o pracę z dnia 10 września 2009 r. Z ustaleń Sądu wynika, że w/w umowę o pracę, strony zawarły wyłącznie w celu rozliczenia z Urzędem Skarbowym w Polsce i Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Kwota 1.276,00 zł wskazana na umowie o pracę i ujawniona na listach

płać za lata 2009 - 2010 była pozorna, ponieważ w rzeczywistości, powód powinien otrzymywać wynagrodzenie na poziomie 2.000,00 euro, co zresztą przyznał w złożonych zeznaniach Prezes Zarządu pozwanej spółki (...).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że powód nie otrzymał pełnego wynagrodzenia za pracę w okresie od dnia 18 sierpnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. Przyznali to w złożonych zeznaniach świadkowie A. Z., M. K., I. H. oraz W. W.. Powód otrzymywał kwoty rzędu 300 – 450 euro, stanowiące część wynagrodzenia. Najwyższe kwoty powód otrzymał we wrześniu 2009 r., tj. 1.000,00 euro oraz w lutym 2010 r. 1.750,00 euro.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że pracodawca zaniechał obowiązkowi prawidłowego wypłacania wynagrodzenia nie tylko w stosunku do powoda, ale do pozostałych pracowników zatrudnionych w Luksemburgu. Świadczy o tym m.in. protokół z Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 marca 2011 r., z którego wynika, że część pracowników strony pozwanej zwróciła się o pomoc w wyegzekwowaniu należnych im od pracodawcy świadczeń.

W ocenie Sądu za niewiarygodne należy uznać twierdzenie, że powód w dniu 16 kwietnia 2016 r. podpisał pismo, w którym oświadczył, że zrzeka się wszelkich roszczeń, w związku z łączącym strony stosunkiem pracy, tym bardziej, że jak twierdził J. R. (1) nie jest w posiadaniu tego dokumentu i nie wie, co się z nim stało. Należy zauważyć, że niewątpliwie, pracodawca, jako profesjonalista powinien należycie dbać o swoje interesy, a tym samym gromadzić wszelką dokumentację potwierdzającą rozliczenie z pracownikiem wszelkich należności.

Tymczasem, w toku postępowania, były prezes zarządu J. R. (1) nie przedstawił żadnej dokumentacji potwierdzającej fakt wypłaty wynagrodzenia na rzecz powoda. Co istotne, wypłata wynagrodzenia następowała do rąk własnych pracownika, bez żadnego potwierdzenia, chociaż powód na wyraźne polecenie pracodawcy założył konto walutowe, na które miał otrzymywać należne wynagrodzenie za pracę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd doszedł do przekonania, że takie postępowanie pozwanego pracodawcy, doprowadziło do zagrożenia warunków bytowych pracownika. Sąd uwzględnił przy tym okoliczność, że na pracownikach, w tym na powodzie, spoczywał obowiązek ponoszenia kosztów zakwaterowania na terenie Luksemburga i kosztów podróży. Także wbrew wcześniejszym deklaracjom, ze strony pracodawcy, powód musiał korzystać z własnej odzieży roboczej.

Nie uszło uwadze Sądu, że pracodawca świadomie nie ewidencjonował czasu pracy powoda, bowiem jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, pracownik wielokrotnie świadczył pracę w godzinach nadliczbowych, a także w niedzielę i święta, za co nie otrzymał należnego wynagrodzenia za pracę.

Reasumując, w ocenie Sądu, strona pozwana nie udowodniła, że w okresie objętym niniejszym pozwem wypłaciła na rzecz powoda wynagrodzenie w pełnej wysokości.

Wskazać należy, że z istoty stosunku pracy (art. 22 § 1 k.p.) wynika powinność zapewnienia pracownikowi możliwości efektywnego świadczenia pracy oraz uiszczania wynagrodzenia za pracę. W związku z powyższym, podkreślenia wymaga, iż strona pozwana, w związku z zatrudnieniem powoda, zobowiązana była do wypłaty na jego rzecz umówionego honorarium.

Zasądzając wynagrodzenie za pracę od strony pozwanej, Sąd oparł się na wyliczeniach powoda przedstawionych w pozwie, uwzględniając w tym zakresie okoliczność, że w grudniu 2009 r., powód, jak przyznał, otrzymał tytułem wynagrodzenia za pracę (ze sprzedaży samochodu należącego do pracodawcy), kwotę 1.200,00 euro. W związku z tym, Sąd przyjął, że pozostała do zapłaty za grudzień 2009 r. kwota wynosiła 800 euro.

Wskazać należy, że zgodnie, z art. 358 § 1 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej. W przedmiotowej sprawie, powód domagał się zasądzenia wynagrodzenia w PLN według kursu euro na ostatni dzień miesiąca – 15 kwietnia 2010 r.

W związku z powyższym, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 41.755, 67 zł tytułem wynagrodzenia za pracę, wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 2.049, 90 zł od dnia 11 września 2009 r. do dnia zapłaty,
- 4.222,60 zł od dnia 11 października 2009 r. do dnia zapłaty,
- 7.000, 95 zł od dnia 11 listopada 2009 r. do dnia zapłaty,
- 6.421, 81 zł od dnia 11 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty,
- 3.286, 56 zł od dnia 11 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 8.123, 20 zł od dnia 11 lutego 2010 r. do dnia zapłaty,
- 994, 20 zł od dnia 11 marca 2010 r. do dnia zapłaty,
- 7.724, 40 zł od dnia kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 1.932, 05 zł od dnia 11 maja 2010 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach za opóźnienie, Sąd orzekł na podstawie treści przepisu art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zasadą jest, że odsetki od zaległego wynagrodzenia za pracę, nalicza się od dnia uchybienia przez pracodawcę terminowi płatności. Wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu, powinno zostać wypłacone „z dołu”, gdyż przysługuje za pracę wykonaną – niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca.

Przenosząc powyższe na grunt analizowanej sprawy, Sąd uznał, że skoro termin zapłaty wynagrodzenia to maksymalnie 10 - ty następnego miesiąca, odsetki należało zasądzić od dnia 11 – go każdego miesiąca.

W pozostałym zakresie, Sąd ponad zasądzoną kwotę powództwo oddalił.

O kosztach zastępstwa procesowego, w punkcie III sentencji wyroku, Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., albowiem powód wygrał proces w całości. Na koszty poniesione przez powoda, zgodnie z przedłożonym spisem kosztów, składało się: wynagrodzenie pełnomocnika w podwójnej stawce minimalnej, tj. 3.600,00 zł, ustalone na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa, tj. 17 zł oraz opłatą skarbową od pełnomocnictw substytucyjnych, tj. 34 zł, opłata za wydanie odpisu aktualnego z rejestru przedsiębiorców Krajowego rejestru Sądowego oraz koszty dojazdu pełnomocnika na trzy posiedzenia w łącznej kwocie 942,78 zł – stanowiącej iloczyn pokonanych przez pełnomocnika powoda kilometrów i stawki wynikającej z § 2 pkt 1 b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2012 r. sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (0,8358 zł za 1 km) – łącznie 4.627, 28 zł.

Niewątpliwie, zdaniem Sądu, stopień skomplikowania oraz czas trwania niniejszej sprawy (pозew wniesiono w dniu 8 sierpnia 2012 r.) uzasadniał potrzebą zasądzenia wynagrodzenia na rzecz pełnomocnika w podwójnej wysokości.

W punkcie V sentencji wyroku, Sąd, na podstawie przepisów art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005 r. Nr 167 poz. 1398 ze zm.), nałożył na stronę pozwaną obowiązek

zwrotu kosztów sądowych, stosownie do wyniku procesu, tj. kwoty 2.087, 78 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu od uiszczenia której, powód był zwolniony z mocy ustawy.

O rygorze natychmiastowej wykonalności, w punkcie VI sentencji wyroku, Sąd orzekł z urzędu na mocy art. 477² § 1 k.p.c., zgodnie z którym zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. Sąd przyjął tu kwotę wynagrodzenia tj. 7.728,20 zł.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak na wstępie.